

prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Cantemir (jud: Sv. Caitaz)
instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (jud: G. Vavrin, T. Berdilă, I. Dănăilă)

Î N C H E I E R E

07 iulie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea pe Acțiuni
„Construcții Rutiere”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe
Acțiuni „Construcții Rutiere” împotriva Primăriei Gotești, r-l Cantemir cu privire
la încasarea datoriei contractuale și a dobânzii de întârziere,

împotriva deciziei din 19 ianuarie 2021 a Curții de Apel Cahul,

c o n s t a t ă :

La 09 februarie 2015, SA „Construcții Rutiere” a depus cerere de chemare în
judecată împotriva Primăriei Gotești, r-l Cantemir cu privire la încasarea datoriei în
mărime de 60 692,25 de lei, dobânzii de întârziere în mărime de 4 857, 04 lei și
compensarea cheltuielilor de judecată în mărime de 1 970 de lei.

În motivarea acțiunii a indicat că, la data de 28 decembrie 2010 între SA
„Construcții Rutiere”, mun. Cahul și Primăria com. Gotești, r-nul Cantemir a fost
încheiat contractul de antrepriză nr. 128, cu încheierea ulterioară a Acordurilor
adiționale la acesta, în temeiul cărora antreprenorul SA „Construcții Rutiere” s-a
obligat să execute lucrările - măsurări Hidrotehnice antierozionale în hotarele
administrativ-teritoriale ale s. Gotești, r-nul Cantemir, iar autoritatea contractantă,
Primăria com. Gotești, r-nul Cantemir să achite valoarea lucrărilor efectuate.

Valoarea totală a lucrărilor executate de către Antreprenorul SA „Construcții
Rutiere” este de 2 171 556,82 lei. Antreprenorul și-a executat integral obligațiile
asumate prin Contract, fapt confirmat prin procesele-verbale de recepție a
lucrărilor executate și facturile fiscale corespunzătoare, semnate de ambele părți,
ceia ce confirmă acceptarea de către Beneficiar a valorii lucrărilor executate.

În acest context, reclamanta a indicat că, potrivit art. 4 al contractului de
antrepriză nr. 128 din 28 decembrie 2010, achitarea pentru lucrările îndeplinite
urma să se efectueze lunar, în baza actelor de recepție a lucrărilor executate.

Potrivit Anexei nr. 3 la Contractul de antrepriză nr. 128 din 28 decembrie
2010, plata facturii fiscale finale trebuia să se facă după verificarea și acceptarea
situației de plată definitive de către beneficiar.

Reclamanta a menționat că, conform Actului de verificare reciprocă între SA
„Construcții Rutiere” și Primăria com. Gotești, r-nul Cantemir, întocmit pentru

perioada 01 ianuarie 2013 – 21 mai 2014, Primăria nu și-a executat integral obligația de plată pentru lucrările executate, datoria restantă constituind suma de 60 692, 25 de lei.

A notat, SA „Construcții Rutiere” că, a încercat soluționarea litigiului pe cale extrajudiciară, care însă nu s-a soldat cu succes. Somația cu nr. 5/14, expediată în adresa Primăriei Gotești la data de 31 iulie 2014, a fost lăsată fără răspuns, ceea ce a determinat reclamantul SA „Construcții Rutiere” să înainteze acțiune în instanța de judecată.

În drept SA „Construcții Rutiere” și-a întemeiat acțiunea în baza art. 512, 572, 946 Cod civil.

Prin încheierea din 03 decembrie 2015 a Judecătorei Cahul, sediul Cantemir (f.d.18,vol.II) s-a admis demersul reprezentantului pârâtului, avocatului Josu Gheorghe, și s-a dispus atragerea în calitate de intervenienți accesorii de partea pârâtului a Ministerului Mediului al Republicii Moldova și a lui Nedeaľcov Zahar.

La 06 octombrie 2016, SA „Construcții Rutiere”, a depus o cerere de chemare în judecată suplimentară, prin care a completat temeiul acțiunii și circumstanțele cauzei, pretențiile în acțiune rămânând aceleași (f.d.52-57,vol.II).

În argumentarea acțiunii suplimentare a invocat că, valoarea totală a lucrărilor contractate în temeiul contractului de antrepriză nr. 128 din 28 decembrie 2010 și a Acordului adițional nr. 99 din 28 decembrie 2010, încheiat între Primăria Gotești, r-nul Cantemir în calitate de beneficiar și SA „Construcții Rutiere” în calitate de antreprenor, constituie suma de 2 138 406,72 de lei.

Astfel, în procesul efectuării lucrărilor contractate antreprenorul SA „Construcții Rutiere” a suportat un șir de cheltuieli suplimentare, care nu au putut fi prevăzute la momentul încheierii de către părți a contractului de antrepriză, dar care au fost necesare și utile pentru finisarea lucrărilor și aducerea acestora la starea de a putea fi utilizate.

În consecință, pentru întreg volumul de lucrări efectuate (atât cele de bază, cât și cele suplimentar apărute), SA „Construcții Rutiere” a înaintat beneficiarului spre plată suma totală de 2 171 556,42 lei, pe care Primăria Gotești, r-nul Cantemir, a acceptat-o fără rezerve.

În acest context, reclamanta a indicat că, lucrările contractate au fost efectuate de către antreprenor exclusiv în baza proceselor-verbale privind efectuarea lucrărilor, în conținutul cărora sânt specificate volumul întreg de lucrări efectuate, precum și prețul acestora, iar Primăria Gotești a acceptat întregul volum de lucrări (atât cele de bază, cât și cele suplimentare) prin semnarea fără rezerve a proceselor-verbale, dar și a facturilor fiscale emise în privința lucrărilor date, ceea ce dovedește recunoașterea acestora de către pârât.

Astfel, din suma totală de 2 171 556,42 de lei, înaintată spre plată, Primăria Gotești, r-nul Cantemir, a achitat doar suma de 2 110 864,17 lei, astfel că, datoria Primăriei Gotești, r-nul Cantemir față de SA „Construcții Rutiere” constituie suma de 60 692,25 de lei, suma pretinsă de reclamant ca datorie de bază.

Totodată, a menționat, că neachitarea datoriei pentru lucrările recepționate presupune o îmbogățire fără justă cauză a Primăriei Gotești, r-nul Cantemir și că este inechitabil ca pârâtul să realizeze o economie neîntemeiată din contul prestatorului prin faptul că acesta în calitate sa de beneficiar să fie exonerat de plata lucrărilor de reparație a drumului, pe care acesta le-a acceptat și de care acesta se folosește.

Prin hotărârea din 27 noiembrie 2018 a Judecătorei Cahul, sediul Cantemir, s-a respins acțiunea depusă de SA „Construcții Rutiere” împotriva Primăriei Gotești, r-nul Cantemir, intervenienți accesorii Ministerul Mediului și Nedealcov Zahar, cu privire la încasarea datoriei contractuale, ca neîntemeiată.

Prin decizia din 19 ianuarie 2021 a Curții de Apel Cahul s-a respins apelul declarat de SA „Construcții Rutiere”, și s-a menținut hotărârea din 27 noiembrie 2018 a Judecătorei Cahul, sediul Cantemir.

Pentru a decide astfel, prin prisma art. 572 alin. (2), 946, 957, Cod civil (în vigoare până la 01 martie 2019), art. 69 alin. (1) al Legii nr. 96 al Legii nr. 96-XVI din 13 aprilie 2007 privind achizițiile publice (în vigoare la data încheierii și pe toată durata executării contractului), Colegiul a considerat hotărârea primei instanțe întemeiată și legală, iar cererea de apel neîntemeiată.

Astfel, instanța de apel a notat că, prima instanță just a reținut asupra netemeinicii acțiunii înaintate de SA „Construcții Rutiere”. Or, SA „Construcții Rutiere”, nu a prezentat un acord scris dintre părțile contractate, care să prevadă executarea lucrărilor suplimentare pretinse, înregistrat la Agenția Achiziții Publice.

Mai mult, SA „Construcții Rutiere”, nu a prezentat probe de confirmare a cheltuielilor necesare suplimentare la suma ce depășește volumul total al lucrărilor acceptate de ambele părți anterior prin încheierea acordurilor adiționale.

În acest context, a reținut că, SA „Construcții Rutiere” nu a certificat ce, lucrări neprevăzute în contract a executat ultimul, care nu au putut fi prevăzute la momentul încheierii de către părți a contractului de antrepriză, dar care au fost necesare și utile pentru finisarea lucrărilor și aducerea acestora, în starea de a putea fi utilizate și care ar fi generat cheltuielile suplimentare la suma de 33 149,70 de lei.

Instanța de apel a mai subliniat că, anterior, potrivit Acordurilor adiționale semnate la 26 octombrie 2011, 22 decembrie 2011 și 02 octombrie 2012 cu nr. 2, 3, 99 (f.d.20-22, vol .I) s-au operat unele modificări la valoarea lucrărilor de construcții-montaj ce reprezintă obiectul Contractului de antrepriză, s-a modificat termenul de valabilitate a contractului (inițial era până la 30 iunie 2012, ulterior până la 31 decembrie 2012), și s-a convenit executarea unor lucrări suplimentare în valoare de 29 5007,04 lei, respectiv SA „Construcții Rutiere” a certificat necesitate modificărilor introduse în contractul de antrepriză, dar nu și în speța dată dedusă judecării.

La 13 mai 2021, SA „Construcții Rutiere”, a declarat recurs, prin care a solicitat casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu adoptarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii în sensul declarat.

În motivarea recursului s-a indicat că instanțele de judecată la examinarea cauzei nu au constatat just și au dat o apreciere incorectă situației de fapt, mai mult nu au examinat cauza sub toate aspectele și nu au stabilit cu certitudine raportul juridic litigios, circumstanțele de fapt caracteristice raportului juridic.

Totodată, s-au invocat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, cărora le-a fost dată apreciere, redând conținutul prevederilor normelor legale, dar fără a demonstra prin careva probe, încălcarea sau aplicarea eronată de către instanțele de judecată a normelor legale aplicabile speței.

În contextul prevederilor art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Cahul a pronunțat decizia contestată la 19 ianuarie 2021 și a expedit-o participanților la proces la 11 martie 2021 (f.d. 85, vol. III), și a fost recepționată de SA „Construcții Rutiere”, la 23 martie 2021, conform avizului de recepție DS8000384164as (Vol. III, f.d.92).

Astfel, recursul declarat la 13 mai 2021, este în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 26 mai 2021 instanța de recurs a comunicat intimaților recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței.

Referințe la cererea de recurs, în temeiul art. 439 alin.(2) Cod de procedură civilă, până la data judecării cauzei în ordine de recurs, nu au parvenit.

Examinând temeiurile recursului declarat de SA „Construcții Rutiere”, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul ca inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SA „Construcții Rutiere”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432, alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de SA „Construcții Rutiere”, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Construcții Rutiere”, împotriva deciziei din 19 ianuarie 2021 a Curții de Apel Cahul.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat